

Setembre 1.966

MERQUE. . . . ?

L'altre dia em van dir, potser el matex ocellist blanc de quan er petit, que el problema de l'aigua en el nostre poble és un gran problema i més si es té en compte que amb l'aigua s'han fet fonedisses unes decenes de milers de pessetes que, per aliviar-lo fan una compta, havia donat la Diputació. I que es varen fer unes cloaques en no feien falta després de no haver consultat a ningú per demanar permís "davant la seva fran necessitat". Em va dir altres coses però com tots les sabeu ja, no fa falta que us les digui.

Com podeu veure, el meu ocell diu les coses tal com són, al revés de com estem acostumats tots nosaltres, - és clar que el meu ocell encara no ha viscut gaire - ja que fins ara, ens fan qualsevol cosa i només ens enrecordem al anar al cafè a jugar a la "butifarra" o allà on no hi ha cap "responsable". Però fa pocs dies i per demostrar que això no és cert, aquest poble tradicionalment callat ha estat capaç de posar el "cr al cel" perquè els van fer pagar 40 ptes. per un festival de música catalana que no va agradar a ningú. Perquè un poble que per més que vegi que es fan fonedisses uns milers, pujats, de pessetes no diu res, "brama" quan pert 40 ptes.?

Estic segur que els que retenen els quartets, o els que van fer les cloaques ho van fer amb la millor de les intencions, però ara voldria justificar també als organitzadors del Festival copiant més o menys les paraules d'un d'ells:

" Habiem escoltat els Jutges al Palau de la Música Catalana de Barcelona i fa pocs dies a Arbeca i com que ens van agradar i, van agradar, ens van dir: perquè no desonvafem al poble de ten cinema? i dit i fet, ens vam posar en contacte amb el seu representant a Barcelona, vam tenir de fer viatges i escriure cartes, demanar permisos i sentir per part de casa més d'una punxada, però tot ens semblava poc per fer content al poble i fins i tot ja sabíem, si ens quedava "algo", quins llibres comprar.

No sé si mai us heu sentit "piropos " com més d'un d'entre nosaltres ens van sentir: " una festa major que podem estar tots junts i no et tenim a casa ni un moment ", " si has de continuar així ja pots marxar demà mateix ", " això et donarà el pa ", això ho vam sentir poques hores avans del festival.

Començà el festival i fracàs, nervis i orgull al veure que allò no anava ni amb rodes. I al dia següent, per si no en teníem prou "us heu format", "us podreu fer un traje", "heu fet quedar malament a les autoritats"-com si aquestes poguessin quedar-ne si no és fant cinema - i per nosaltres eren els millors", i tantes i tantes ximpleries que m'aponeixo de no haver-les copiat, encara que diguin que el més gran mal que heu de no fer-ne cas, però ens sentim prou per aguantar el "xaparron" i donar la seta mentre es parli entre persones.

" No vam fer festa major, i la mala cara continuava a casa nostra.
Tot per ser pagats amb moneda falsa".

Ja sé que va ser un fracàs - ja us ho he dit avans - però també seria millor aprofitar les nostres energies per coses de més profit i més necessàries, i que no cal anumerar perquè tots les coneixem prou, i no criticar a aquesta joventut que anava amb el cor a la mà i que està disposada encara ara - i ara més que mai - a treballar pel poble tot i sabent que si volem un "traje" l'hauran de pagar amb els seus "quartos"

Jaume de Sant Ramon.

~~~~~

FESTIVAL DE LA CANÇO CATALANA

D'ARTESA DE TERRES

La primera vegada que vaig sentir un recital d'Els Setze Jutges vaig sortir francament satisfet. Van agradarme moltíssim. Per això el dia que vam parlar de la positivitat de poder-los fer venir al nostre poble vaig plaure la idea entusiàstic. Em pensava que havia d'ésser una gran cosa, ja que tot i que no agradessin com jo hauria volgut, la gent surtiria satisfeta, i més encara, si per donar més varietat al festival es contractava la Nuri i els Tres Tambors. Les coses no van anar així, tot el contrari, per uns factors no previstos, va ésser un dels fracassos més sorollosos que hi a hagut a Artesa. Per aquest motiu, he volgut escriure aquestes ratlles per donar unes explicacions i per assenyalar alguns dels factors que van influir en que el públic no quedés satisfet.

1ª El públic: Es veritat que els artesencs, ara per ara, no estem familiaritzats amb la nova canço catalana, i com totes les coses noves no agraden d'un bon començament, s'hi té d'entrar poc a poc. És clar que això tampoc no era un obstacle insuperable. Als únics, poquíssims, que els va agradar, oren persones que ja coneixien la nostra canço d'ara, per haver-la sentit en altres llocs ens els que ja s'havien fet festivals. TOTS ES QUEIXAVEN, PERO, QUE NO HAVIEN ENTÉS SES.

2ª La sala: Més d'una vegada ho havia comprovat, i ara he reafirmat el meu parer, de que la sala de "l'Hogar del Productor", no reuneix les més mínimes condicions acústiques, (ens consta que l'equip electrònic que portaven Els Tres Tambors, era de molt bona qualitat). Les parets massa llises, les quartins de les finestres - que no sabem perquè no s'han posat més - haurien ajudat a que se sentís millor, el nostre massa alt, tot plogat fa que desperdin els sons, ressonar al darrere i no s'entengui res. Si es fos l'altra filera de "palcos", la filera prefetada, que va ser el motiu pel qual es va aixodar el nostre, la sala guanyaria un cent per cent en quan a qualitat acústiques es refereix. I si s'hagués tingut en compte que el celràs havia de servir per quelcom més que no per fer bonic i s'hagués construït d'una altra manera e amb altres materials, no ens hauriem trobat tampoc en aquest país tan lamentable. En fi, ara per ara i tal com està la sala, es impossible l'èxit de qualsevol festival de la canço de la mena que sigui.

3ª Els Setze Jutges: No podem pas dubtar de la qualitat dels cantans que militen en el grup anomenat. Per tot arreu se celebren festivals de canço en els que intervenen, sempre, alguns membres d'Els Setze Jutges, i que tenen èxits ressonants. Totes les vegades que els he sentit m'han agradat molt, excepte l'últim al nostre poble. Eren uns

Jutges desconeguts, carregats de malagana i ansiosos d'acabar les seves actuacions. En vam fer la impressió que es burlaven de nosaltres. No cal dir res del presentador que, més que presenta, semblava que estés recitant una esquila mortuòria.

Que hi podem fer? Tot es va congriar per fornir el fracàs. Un fracàs inoblidable per tots aquells que tantes esperances teníem posades en el nostre Festival de la Cançó Catalana. I el que és més de dol no és que aquest sorollos fracàs haurà escamat a la gent i no es podrà en molt temps provar una altra cosa que no sigui cinema i més cinema.

Planyem-nos-en !

unicorn

\$

CARTA OBERTA

Aquesta carta que copiem a continuació, l'Agrupació, va adreçar-la al Sr. Carlos Pedrerol representant d'Els Setze Jutges (tal com està, amb faltes i tot).

ARTESA DE LLEIDA AGOST del 1966

Senyor Carlos Pedrerol: de sempre hem sentit que l'hora dels a déus és la més sentida i aquesta vegada ho és moltíssim més si tenim en compte que aquest adéu va acompanyat de una queixa de tot un poble i els culpables no són altres que els votres representats ELS SETZE JUTGES, que i heu parlat amb ells us hauran dit que van venir a Artesa amb "plan" i "fotre-nos el pel" i bé que ho van aconseguir. No trobi estrany que els habosim pagat però encara que no hi haves cap paper firmat tenim la suficient dignitat per complir encara que els altres no ho facin.

Ens vau dir que en Porter tenia la "ma trenca" i feu de presentador però aquell dia, pots ser degut a que no la portava benada i li deia fer mal va fer una presentació horrible si d'allò on podem dir presentació. I tots els altres jutges només van tenir cura de cantar les seves cançons i marxar, fins i tot el Barbat en qui confiàvem i que no va cantar cap de les cançons que teníem d'agradar al poble es va dir que ens van fotre el pel amb totes les de la regla, i tot quedant, ells, tan amples.

Si és d'aquesta manera com volcu fer creixer la cançó catalana esteu ben equivocats ja que així només fareu que extendre el mateix fastic que el 14 omplia als votres representats.

Si us creieu que el poble és aquell lloc on es porta gorra en lloc de cap esteu molt equivocats i no us estaria de més, conviure amb els "peluts de poble", tan a vos com als jutges.

Tenim moltes ganes de continuar la canço, però a partir d'ara ens aconformarem amb escoltarla amb dies ja que ens estalviarem treballs, disgustos i desenganys.

agrupacio juvenivola

QUARANTA PESSETES D'ENTRADA

Tothom s'ha queixat que, per aburrir-se tant, era excessiu pagar quaranta pessetes d'entrada. Ja que escrivim totes aquestes ralles per justificar-nos d'un fracàs que no podem preveure, podem també intentar de defensar un preu que ens era necessari per cobrir un presupost. Hem de confessar que havíem pensat, d'antuvi, fer pagar, només, vint-i-cinc pessetes, ja que venent el nombre d'entrades que vam vendre era possible cobrir el presupost d'aleshores. No comptàvem amb una serie de fac-

tors que encareixen tota classe d'espectacles, com són: Protecció de Hònors; Dret d'Autors, (un 5 i un 15 %, respectivament, sobre el total recaudat), prospectes, permisos i d'altres imprevistos. Val a dir, que estem contents, per aquesta part, ja que ens serà possible pagar-ho tot sense haver de recórrer als que ens havien promès el seu ajut. Si res queda, s'emprarà per engruixir, amb llibres, la Biblioteca.

(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))(( ))

F U T B O L. Entre parèntesis

Parlar de futbol a Artosa, futbol artesenc s'enten, és fer un parèntesi en la vida normal de cada dia.

Quan arriba la Festa Major d'agost, l'A. J. es preocupa per animar-la amb una mica de futbol. Una persona, el Jeroni del Falguera, deixa fer un camp aquests dies dins d'una finca seva. Quin artesenc, per molt que s'hi compti, deixaria un bancal per fer més llúida la Festa Major? El Jeroni és el nostre benefactor, l'home que, amb el seu desinterès, a fet possible que dins la vida del nostre poble puguem fer aquest parèntesi per parlar de futbol. Des d'aquestes pàgines volem fer-li arribar la nostra simpatia i tot el nostre agraïment.

Gràcies!, moltes gràcies!, també a el Casimiro per los porteries i a totes les persones que ens han ajudat.

I ara parlem del futbol que hi va haver els quatre dies de la Festa Major, parlem-ni, però, dia a dia:

Dia 14.- Bell-lloc - Artosa, un partit ben animat, tan pel joc com per espectadors. Va disputar-se un trofeu donat per pineses Porta. Trofeu que, al quedar 2 a 4 a favor d'Artosa quedà a casa.

Dia 15.- Puigvert - Artosa (juvenil). Vam poder donar-nos compte de l'afició d'aquest jovent que puja. Un partit força bonic, un a dos a favor dels artesencs. El trofeu donat pel Josep del Perot també va quedar-se al poble.

Dia 16.- Grans Glories - Jovent. Partit divertit, amb la tècnica característica d'aquests enfrontaments de "Grans" contra "Joves". Els "Grans" amb més "classè" i amb més experiència, el "Jovent" amb bona voluntat i coratge, van empatar a dos gols. Tothom content.

Dia 17.- Dos equips compostes per infantils i juvenils. Diríem: dos equips o 22 jugadors, tots promeses de bons jugadors: Promeses, esclar, que forçosament no passaran d'aquí...

Molta afició, molt entusiasme, poca experiència, 5 gols contra 4 a favor dels qui portaven les camisetes roges. En futbol, una Festa Major completa, i per agraïment també el parèntesi, un parèntesi que ha durat tot just quatre dies. I si no s'hi pose remei fins l'any vinent . . .

oooooooooooooooooooooooooooo

Toníem ganes de informar-los del judici promogut contra quatre reverendíssims capellans de la nostra diòcesi, però com que ha estat rebutjat el Tribunal Jutjador, per ser incompetent o part interessada, esperem a que esl Cardenal-Arquebisbe de Tarragona nombri un altre tribunal més imparcial i així es pugui fer veritable justícia.

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

I N F O R M A C I O

Segons les estadístiques, prop d'un 80 per cent dels habitants indígenes, de les terres catalanes, són analfabets en llur llengua. Aquest percentatge alarman, un dels índex més elevats del món, fa que cada dia hi hagi més gent responsable que alça el crit a l cel buscant un camí per solucionar el problema. Molt sobint es llegeixen cartes als diaris, dels seus lectors, demanant que s'ensenyi el català a les escoles. La mateixa UNESCO i la Santa Seu han editat documents on afirmen el dret de l'home a estudiar i fer ús - de paraula i lletra - de la seva llengua materna. L'ensenyança primària per ser eficient, i amb això sembla que hi estan absolutament d'acort tots els pedagogs, s'ha de fer amb la llengua que els nens han mamat, tot altre vehicle d'ensenyança és limitar la capacitat d'assimilació dels alumnes, ja que aquests han de fer ús d'una llengua que en un principi els hi és estranya i que mai, a pesar de la pràctica, tret de comptades excepcions, arribaran a dominar com la pròpia. Sempre pels seus treballs intel·lectuals, hauran de traduir el que pensen de posar-ho sobre el paper.

Sembla que aquest problema que patim, i que tentes i tan variades polèmiques motiva, està en vies de solucionar-se. Mentres tan "La Mouca" intentarà oferir cada mes, als seus lectors, unos interessants converses sobre l'idioma.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Ningú desconeix l'antipatia de moltes comarques espanyoles vers els catalans, bona part d'aquesta antipatia ens l'hem guanyat nosaltres al voler-nos donar aquest aire de superioritat, si més no, és això el que diuen ells.

Els catalans, anant pel món, n'han fet de verds i de madures, així, mentres en uns llocs ens tenen per bellíssimes persones en altres ens consideren tot el contrari.

En la Guerra de Cuba, els soldats catalans en devien de fer de tots els colòrs, no es van fer gaire bona reputació, per la qual cosa no devien estar gaire ben considerats, ens ho demostra aquests versos cubans:

" En el fondo de un barranco
canta un negro con afan:
Ay madre, quien fuese blanco,
aunque fuera catalán ! "

A nosaltres, pel contrari, subvalorem tots els espanyols d'algunes regions, perquè? Perquè els creiem inferiors a nosaltres? De segur que la raó més grossa és que ells jutgem tots per la nostra d'alguns homes d'aquelles terres que viuen a casa nostra i no ens donem compte que aquests homes, que per llur comportament, ens són despreciables i que els prenem pel prototipus dels homes de llur terra, són igualment, a casa seva, persones no desitjades. Ans de subvalorar tots els habitants d'una regió els hauriem de conèixer tots, un per un.

En temps de la República, un president de la Generalitat de Catalunya tenia el següent projecte: Tornar a les seves terres d'origen, tot aquella persona que fos considerada indisitjable, amb la condició, però, que tornessin cap a ci tots els catalans de igual reputació que visquessin lluny de Catalunya. Perquè, és un fet comprovat, que els nostres indisitjables, o els altres a llur terra, quan són a casa, no ens semblen tan indisitjables.